

Tadeusz Bujnicki

**W WIELKIM KSIĘSTWIE LITEWSKIM
I W WILNIE**

WARSZAWA 2010

Spis rzeczy

KILKA UWAG WSTĘPNYCH	7
CZĘŚĆ I. POWAŻNIE	9
O problemach kultury i literatury pogranicza.	
Kilka impresji badawczych	9
Między pograniczem a kresami. Jak badać życie literackie dawnego Wielkiego Księstwa Litewskiego (program badawczy) ..	30
Życie pośmiertne Wielkiego Księstwa Litewskiego	39
Litwa na polskich kresach. Przemiany znaczeń ..	57
Litwa między Wielkim Księstwem a kresami. Powieści historyczne Kraszewskiego na tle dziewiętnastowiecznych wyobrażeń o litewskiej przeszłości	71
Litewscy „barbarzyńcy” w powieściach historycznych Kraszewskiego	89
Przestrzeń Wilna we wczesnej twórczości Kraszewskiego ..	102
Sienkiewiczowskie Litwa i Inflanty, czyli obrzeża dawnej Rzeczypospolitej ..	112
Cywilizacyjny mit kresowy w literaturze o Wielkim Księstwie Litewskim w drugiej połowie XIX wieku ..	121
„Zagary” — zjawisko regionalne czy pograniczne? ..	141
Wanda Dobaczewska–Niedziałkowska.	
Patriotyzm i regionalizm	152
Jerzy Orda — „ostatni wilnianin” ..	162

Miłosz w wileńskim środowisku literackim (początek lat 30.) . . .	171
O Maślińskim i „Zagarach”	186
„Zagary” i kraje bałtyckie.	196
Wileńszczyzna „Włóczęgów”	205
CZĘŚĆ II. ŚMIESZNI	217
Wilno w humoryście	217
Parodie mickiewiczowskie w międzywojennym Wilnie	231
„Wileńska powieść kryminalna”.	
Zabawa gatunkiem i powieść „z kluczem”	248
Śmieszna tradycja (o wileńskich szopkach akademickich)	257
Humor zagarystów	267
Aron Pirnas — amalgamat Litwina i Żyda	288
W kręgu „Kukułki” i „Smorgonii” (Bujnicki i Gałczyński)	300
„Kukułka w kajaku”	311
Port w Druż Powaznie i śmiesznie	324
ZAKOŃCZENIE	336
INDEKS OSÓB	339